

114468

— 81 —

NORSK LOVTIDEND

Utgitt etter offentlig tiltak ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 7	Utgitt 6 februar	1942
-------	------------------	------

Innhold.	Side
Ministrenes beslutning av 30 januar 1942	81
Høyesteretts uttalelse av 30 januar 1942.....	82
Kunngjøring til det norske folk fra ministerpresident Quisling	83

MINISTRENE'S BESLUTNING

av 30 januar 1942.

Da den tidligere styremakt i Norge, Kongen med regjering, som har ansvaret for den ulykkelige krigstilstand som er påført landet med alle dens følger, forlengst har forlatt landet og ikke mer øver noen innflytelse på statsstyret,

da Stortinget heller ikke lenger er i funksjon, og samtlige politiske partier — hvorav Stortinget var utgått — ikke eksisterer lenger, med unntak av Nasjonal Samling,

da disse grunnlovsmessige organer således er ute av virksomhet,

da videre Nasjonal Samling er den eneste politiske organisasjon — den sterkeste vårt land har hatt — som kan vareta det norske folks interesser,

da den eneste vei til å gjenreise landets frihet og selvstendighet går gjennom Nasjonal Samling,

da ministrene, som under denne situasjon som norske menn har tatt på seg den oppgave å vareta de norske interesser, ikke er utnevnt ved en selvstendig norsk statsakt, og ikke utgjør et eget regjeringskollegium, med en regjerings-sjef som leder,

da hensynet til landets selvstendighet og velferd med tvingende nødvendighet krever en norsk nasjonal riksregjering som kan vareta landets interesser,

har ministrene samtlige vedtatt å legge ned sine embeter, og undertegnede ministre retter herved en henstilling til

6186

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie 2014
 30 janr. Nasjonal Samlings Fører, Vidkun Quisling, om å danne en norsk, nasjonal regjering til overtagelse av regjeringsmakten. Sjefen for Justisdepartementet har fra Rikets Høyesterett innhentet en uttalelse som han legger fram som vedlegg.

Oslo 30 januar 1942.

Irgens. T. Hustad. Hagelin. Sverre Riisnæs. Jonas Lie.
 R. Fuglesang. Fretheim. R. Skancke. Axel Stang.
 Gulbrand Lunde. J. Lippestad.

HØYESTERETTS UTTAELSE

av 30 januar 1942.

30 janr. Justisdepartementets sjef har i brev datert 28 ds. under henvisning til den foreliggende statsrettslige og politiske situasjon — anmodet om Høyesteretts uttalelse om hvorvidt Høyesterett finner avgjørende statsrettslig betenkelighet ved at Nasjonal Samlings Fører, Vidkun Quisling, på ministrenes henstilling danner en norsk nasjonal riksregjering til overtagelse av regjeringsmakten.

Man skal i den anledning meddele, at Høyesterett har drøftet det forelagte spørsmål og i plenum 30 januar 1942 enstemmig vedtatt å uttale:

Høyesterett finner under den foreliggende statsrettslige og politiske situasjon ingen avgjørende statsrettslig betenkelighet ved at Nasjonal Samlings Fører, Vidkun Quisling, på ministrenes henstilling danner en norsk nasjonal riksregjering til overtagelse av regjeringsmakten.

Oslo, i Høyesterett 30 januar 1942.

Andreas Mohr, R. Konstad. A. M. Dahl. Arnvid Vasbotten.
 kst. justitiarius.

Christian Selmer. A. Aslaksen. Nikolai Helseth.

Wilhelm Hofgaard. E. Reichborn-Kjennerud.

Birger Motzfeldt.

KUNNGJØRING.

Til det norske folk!

1 febr.

I min tale under statsakten på Akershus 1 februar 1942 uttalte jeg bl. a. følgende:

Norge har igjen en nasjonal regjering. Bare en siste etappe skiller oss nå fra vår fulle nasjonale frihet og selvstendighet.

I et avgjørende historisk vendepunkt, da Norge var så nær undergang som noensinne i sin tusenårige historie, er Norge blitt reddet. Vi har på tross av den argeste motstand, ikke minst fra våre egne forblindede landsmenn, hevdet og reddet det norske folks selvstendighet. Vi har gjort det mulig for det norske folk å bli seg selv igjen. Vi har skapt et fast grunnlag for en sterk og sunn nasjonal-sosialistisk norsk politikk som lover rik fremgang for vårt folk, hvis det bare evner en samlet innsats. Derfor trenger det norske folk en streng skolemester, en av sine egne som kjenner det til bunns, og som kan lære det nasjonal disiplin.

For en norsk nasjonalregjering, som virkelig skal føre sitt folk, er det en viktig oppgave å være en slik streng, men rettferdig og klok oppdrager i nasjonal idealisme, nasjonal disiplin, nasjonal organisasjon og nasjonalt samhold.

Men dertil kreves først og fremst at regjeringen og hele den nasjonale samlingsbevegelse som bærer staten, selv er mønstergyldige forbilder på politisk disiplin og lojalitet mot saken.

Men Norges sak kan ikke frelses og fremmes ved en sterk regjering alene. Norges ulykke har ikke bare vært systemet. Norges egentlige ulykke var at det norske folk hadde tatt skade på sin sjel. Og da det indre var galt, gikk det også mer og mer galt i det ytre.

Den materialistiske individualisme og liberalisme og den importerte jødiske ånd fordervet grunnlaget til folket og virket som forbereder og forløper for bolsjevismen. Den engelske propaganda gjorde resten. All denne livsløgn førte til det gamle samfunns sammenbrudd og forgifter ennå mange landsmenns sinn.

Vår fremste oppgave som vi alltid har strebet og fortsatt skal strebe etter å løse, er derfor å utrydde denne løgn og denne falske livsanskuelse, og skape en ny ånd, en nasjonal-sosialistisk og nordisk ånd. Denne ånd, den sanne NS-ånd, må bringes til å gjennomsyre hele det norske folk i stat og samfunn, i kulturlivet og næringslivet, yrkeslivet og bedriftslivet, familielivet og den enkeltes liv.

1 febr. Men for at denne grunnleggende reform skal kunne virke-
liggjøres, kreves igjen først og fremst eksemplets makt. Det
kreves først og fremst at selve riksstyret og selve statspartiet
er fylt av virkelig NS-ånd, at de styrende føler seg og fører
seg ikke som folkets herrer, men som dets tjenere. Selve ordet
«minister» betyr jo også egentlig «en som gjør tjeneste». Før
brukes det som kongenes og kirkens tjenere. Nå skal de
være statens og folkets første tjenere.

Da kong Sverre hadde seiret over fåmannsveldets konge
og over det katolske kirkeparti, uttalte han: «En mann er nå
trådt i stedet for tre: for konge, for jarl og for erkebiskop,
og jeg er denne mann.»

I dag forener den nasjonale regjering på en lignende måte
kongens, statsrådets og stortingets myndighet. Vi har aldri
strebet etter eller ønsket en slik maktfylde. Det er forholdenes
utvikling og våre motstandere selv som i sin blinde selvishet
har laget det slik.

Vi på vår side har tvært imot tusen ganger varslet demo-
kratene og det norske folk om at slik ville det komme, før
eller senere, på den ene eller andre måten, hvis de ikke opp-
gav sin partipolitikk og sitt falske folkestyre, og gjennom-
førte en reform av statens styre som vi uavlatelig pekte på,
nemlig å skape en handlekraftig nasjonal riksregjering, uav-
hengig av partipolitikk, og et riksting sammensatt av direkte
målsmenn for nasjonens kultur- og næringsliv i stedet for en
regjering av marxistiske landsforrædere og et storting av
profesjonelle partipolitikere. Som vi vet la stortingsmennene
under herr Hambros smarte sceneledelse våre velbegrunnede
reformforslag enstemmig og uten debatt til protokollen. Nå
er alle disse folk samt deres system selv «vedlagt protokollen».
Vi har også der fått rett.

For øvrig er ingen mer enn jeg klar over at den nå etab-
lerte ordning også i indrepolitisk henseende er en midlertidig
ordning. Den betegner ikke den endelige regjeringsform som
vi akter å gjennomføre.

Overensstemmende med vårt program vil vi da også, så
snart forholdene tillater det, innkalle en nasjonalforsamling,
et riksting eller storting (navnet er jo nå blitt ledig) av repre-
santanter for de forskjellige områder av samfunnslivet og fol-
kets arbeidsliv, og gi dem innflytelse på rikets styre. Etter de
samme synspunkter har vi også til denne statsakt innkalt
representanter for bøndene, arbeiderne, fiskerne og andre
yrker i kultur- og næringsliv. Imidlertid er det klart at krigs-
situasjonen med nødvendighet krever en konsentrasjon av
makten.

Og fører- og ansvarsprinsippet må også under normale 1 febr.
forhold forbli vår grunnsetning for styre i stat og samfunn.
Det er vår særpregede nasjonale styreform, og det er den
mest effektive.

Vår regjering er ikke noe vilkårlig voldsherredømme, eller
noen despotisk diktaturregjering. Vi vil bygge landet med
lov og ikke øde det med ulov, i motsetning til det gamle system
som førte til vårt rettssamfunns oppløsning og derfra videre
mot den kommunistiske slavestat.

Jeg vil også her fremheve en annen prinsipiell forskjell
mellom det gamle og det nye styre, fordi den i seg selv inne-
holder et helt politisk-sosialt program. Det er en sannhets-
erkjennelse så dypt begrunnet i selve tingenes natur, at jeg
med de nødvendige endringer kan uttrykke den med ord som
ble uttalt for mer enn 2000 år siden. Allerede oldtidens største
vismann, Alexander den stores lærer, bemerket at «mens
kongedømmet er etablert for å forsvare de store mot folket,
er det karakteristiske ved det autoritære styre å bekjempe få-
mannsveldet».

Nasjonal Samling og den nasjonale regjering vil samle alle
nordmenn til nasjonalt samarbeid.

Vår regjering er ikke noen partipolitisk regjering og enda
mindre noen internasjonal klassekampregjering som Nygaards-
voldregjeringen. Vi er en nasjonal regjering, en regjering for
hele folket. Vi vil bygge på folket, ikke på de «store».

Det nye samfunn bygger på arbeidet, ikke på gull og
penger. Ethvert ærlig arbeid skal aktes, enten det er kropps-
arbeid eller åndsarbeid. De beste skal lede, med stor myndig-
het og stort ansvar. Men det skal være likhet for loven og like
gode utgangsvilkår for alle. Staten skal bekoste høyere ut-
danning av særlig begavet ungdom. Alle skal som frie men-
nesker ha sitt eget erverv og virke, men arbeide sammen til
gjensidig nytte for seg selv og for det hele. Vårt ideal er
sosial rettferd. Alle landsmenn som urettferdig har det tungt
og trangt, skal ha vår aktive støtte.

Alle skal få se at Norge har en nasjonal regjering som
ikke lar seg overtreffe av noen i kjærlighet til sitt folk og i sitt
arbeid for hele folkets vel. Men jøssingklikkene, plutokrat-
klikkene, marxistklikkene og de intellektuelle klikkene som
fremdeles arbeider for fienden og forsøker å utnytte frihets-
kjærligheten og terrorisere folket, for på dets bekostning (til
hele nasjonens forderv) å fremme sine egne og sine engelske
og orientalske herrers interesser, disse klikkers makt og inn-
flytelse skal vi tyne med alle lovlige midler til siste rest.

Det kan spørres med hvilken rett opptrer Nasjonal Sam-

1 febr. Men for at denne grunnleggende reform skal kunne virke-
liggjøres, kreves igjen først og fremst eksemplets makt. Det
kreves først og fremst at selve riksstyret og selve statspartiet
er fylt av virkelig NS-ånd, at de styrende føler seg og fører
seg ikke som folkets herrer, men som dets tjenere. Selve ordet
«minister» betyr jo også egentlig «en som gjør tjeneste». Før
brukes det som kongenes og kirkens tjenere. Nå skal de
være statens og folkets første tjenere.

Da kong Sverre hadde seiret over fåmannsveldets konge
og over det katolske kirkeparti, uttalte han: «En mann er nå
trådt i stedet for tre: for konge, for jarl og for erkebiskop,
og jeg er denne mann.»

I dag forener den nasjonale regjering på en lignende måte
kongens, statsrådets og stortingets myndighet. Vi har aldri
strebet etter eller ønsket en slik maktfylde. Det er forholdenes
utvikling og våre motstandere selv som i sin blinde selvishet
har laget det slik.

Vi på vår side har tvært imot tusen ganger varslet demo-
kratene og det norske folk om at slik ville det komme, før
eller senere, på den ene eller andre måten, hvis de ikke opp-
gav sin partipolitikk og sitt falske folkestyre, og gjennom-
førte en reform av statens styre som vi uavlatelig pekte på,
nemlig å skape en handlekraftig nasjonal riksregjering, uav-
hengig av partipolitikk, og et riksting sammensatt av direkte
målsmenn for nasjonens kultur- og næringsliv i stedet for en
regjering av marxistiske landsforrædere og et storting av
profesjonelle partipolitikere. Som vi vet la stortingsmennene
under herr Hambros smarte sceneledelse våre velbegrunnede
reformforslag enstemmig og uten debatt til protokollen. Nå
er alle disse folk samt deres system selv «vedlagt protokollen».
Vi har også der fått rett.

For øvrig er ingen mer enn jeg klar over at den nå etab-
lerte ordning også i indrepolitisk henseende er en midlertidig
ordning. Den betegner ikke den endelige regjeringsform som
vi akter å gjennomføre.

Overensstemmende med vårt program vil vi da også, så
snart forholdene tillater det, innkalle en nasjonalforsamling,
et riksting eller storting (navnet er jo nå blitt ledig) av repre-
santanter for de forskjellige områder av samfunnslivet og fol-
kets arbeidsliv, og gi dem innflytelse på rikets styre. Etter de
samme synspunkter har vi også til denne statsakt innkalt
representanter for bøndene, arbeiderne, fiskerne og andre
yrker i kultur- og næringsliv. Imidlertid er det klart at krigs-
situasjonen med nødvendighet krever en konsentrasjon av
makten.

Og fører- og ansvarsprinsippet må også under normale 1 febr.
forhold forbli vår grunnsetning for styre i stat og samfunn.
Det er vår særpregede nasjonale styreform, og det er den
mest effektive.

Vår regjering er ikke noe vilkårlig voldsherredømme, eller
noen despotisk diktaturregjering. Vi vil bygge landet med
lov og ikke øde det med ulov, i motsetning til det gamle system
som førte til vårt rettssamfunns oppløsning og derfra videre
mot den kommunistiske slavestat.

Jeg vil også her fremheve en annen prinsipiell forskjell
mellom det gamle og det nye styre, fordi den i seg selv inne-
holder et helt politisk-sosialt program. Det er en sannhets-
erkjennelse så dypt begrunnet i selve tingenes natur, at jeg
med de nødvendige endringer kan uttrykke den med ord som
ble uttalt for mer enn 2000 år siden. Allerede oldtidens største
vismann, Alexander den stores lærer, bemerket at «mens
kongedømmet er etablert for å forsvare de store mot folket,
er det karakteristiske ved det autoritære styre å bekjempe få-
mannsveldet».

Nasjonal Samling og den nasjonale regjering vil samle alle
nordmenn til nasjonalt samarbeid.

Vår regjering er ikke noen partipolitisk regjering og enda
mindre noen internasjonal klassekampregjering som Nygaards-
voldregjeringen. Vi er en nasjonal regjering, en regjering for
hele folket. Vi vil bygge på folket, ikke på de «store».

Det nye samfunn bygger på arbeidet, ikke på gull og
penger. Ethvert ærlig arbeid skal aktes, enten det er kropps-
arbeid eller åndsarbeid. De beste skal lede, med stor myndig-
het og stort ansvar. Men det skal være likhet for loven og like
gode utgangsvilkår for alle. Staten skal bekoste høyere ut-
danning av særlig begavet ungdom. Alle skal som frie men-
nesker ha sitt eget erverv og virke, men arbeide sammen til
gjensidig nytte for seg selv og for det hele. Vårt ideal er
sosial rettferd. Alle landsmenn som urettferdig har det tungt
og trangt, skal ha vår aktive støtte.

Alle skal få se at Norge har en nasjonal regjering som
ikke lar seg overtreffe av noen i kjærlighet til sitt folk og i sitt
arbeid for hele folkets vel. Men jøssingklikkene, plutokrat-
klikkene, marxistklikkene og de intellektuelle klikkene som
fremdeles arbeider for fienden og forsøker å utnytte frihets-
kjærligheten og terrorisere folket, for på dets bekostning (til
hele nasjonens forderv) å fremme sine egne og sine engelske
og orientalske herrers interesser, disse klikkers makt og inn-
flytelse skal vi tyne med alle lovlige midler til siste rest.

Det kan spørres med hvilken rett opptrer Nasjonal Sam-

1 febr. ling og vår nasjonale regjering således som representant for det norske folk, og som utøver av den offentlige makt og myndighet?

På det kan med rette svares at Nasjonal Samling er den eneste lovlige politiske organisasjon i dette land etter at alle de andre både har begått landsforræderi og er oppløst eller rømt. Vår bevegelse er i dag rettslig sett den eneste legitime norske statsbærende myndighet. Også faktisk er vi den eneste norske utøver av statsmakten i dette land, og den sterkeste politiske organisasjon Norge noensinne har hatt. Dertil kommer at den rømte marxistregjering bevislig var en regjering av landsforrædere, som på mer enn én måte hadde forbrutt seg mot rikets konstitusjon og lover. Så vel storting som kongemakt hadde som følge derav ved ikke å gripe inn, men ved å opprettholde og understøtte en sånn lovstridig regjering, gjort seg til medskyldige, og brutt med de grunnleggende prinsipper og rettsregler i Norges grunnlov.

Men høyere enn all jus og den faktiske maktstilling er den kjensgjerning at i en skjebnesvanger stund i vårt folks liv, da det gjaldt nasjonens være eller ikke være, er spontant blitt født av folkets skjød en nasjonal fornyelsesbevegelse, som direkte og håndgripelig representerer alt vesentlig i nasjonens livsvilje og som er den eneste utvei til nasjonens redning.

En sånn bevegelse besitter en særegen og høyere legitimitet som gir den den høyeste rett til alene å representere som konstitusjonelt organ nasjonens vitale interesser og til å lede folkets liv inntil dens misjon er oppfylt. Nasjonens livsvilje er ikke et juridisk begrep som kan fullgodt bestemmes ved avstemning slik som demokratenes «folkevilje». Denne nasjonens evige livsvilje, som etter sin natur strekker seg utover de enkeltes liv, er ikke desto mindre en realitet som tar konkret form i de største stunder i en nasjons liv.

Nasjonal Samling og den nasjonale regjering er en slik legemliggjørelse av det norske folks livsvilje, en revolusjonær nasjonal bevegelse som henter sin legitimitet fra selve den nasjonale revolusjons kjensgjerning. Vi har fått rett i alle de meningsord som vi gjennom mer enn ti kampår for Norges sak uopphørlig har rettet til det norske folk. Vi pekte på den vei som førte fram og NS er selve veien. Men den vei som fører fram, er folkeviljen. Fordi vi representerer livsviljen i det norske folk, fordi vi har sett klart og sett riktig og fremdeles har rett i vår bedømmelse av situasjonen og fremtiden, og fordi vi under den foreliggende situasjon er nasjonens eneste mulighet til redning i denne store krise, derfor representerer vi, enten vi er i flertall eller i mindretall, den virkelige folkevilje.

Intet forhold er av høyere moral mellom menneskene enn 1 febr. det å lede og å lyde i nasjonens skjebnetime. Ve den som da krever lojalitet og lydighet, når det ikke er rett. Men ve også den som da nekter det, når det er rett.

Når en spør etter vår regjerings program kan jeg i sin alminnelighet henvisse til programmet for Nasjonal Samling og dettes 30 punkter.

Dette program har vært offentliggjort så mange ganger og i et så uhyre stort antall at det burde være velkjent for alle. Det er bl. a. sendt i posten til hver eneste husstand i dette land. Hvis noen ikke skulle kjenne det, er det deres egen skyld. Iallfall er det nå en plikt for alle å gjøre seg bekjent med det. Det er fremdeles lett tilgjengelig for enhver.

Programmet ble i sitt første utkast utformet av meg allerede i 1918 i Petersburg under det sterke inntrykk av den russiske revolusjons epokegjørende karakter. Etter å ha fremtrådt i forskjellige former med samme vesentlige innhold i en rekke utkast og i programmet av 1931 for den nordiske folke-reising, ble det endelig utformet for nøyaktig 8 år siden. Siden er ikke et eneste punkt i programmet blitt forandret. Dette program har aldri vært noe valgagn. Det er det norske uttrykket for det nye livssyn, og det er vår bestemte vilje ærlig å oppfylle og gjennomføre det så langt forholdene gjør det mulig. Vi har da også under de konstituerte statsråder og de senere ministre allerede gjennomført en betydelig del av det, så vidt det lot seg gjøre under de herskende krigsforhold. Også ellers har vi stadig hatt det for øye som arbeidsprogram og retningslinjer.

Til alle nordmenn -- hjemme og ute -- vil jeg imidlertid i dag ha sagt, både som en maning og som en advarsel:

I tidens fylde er det sanne nasjonale Norge igjen trådt klart og kraftig fram.

Vi har lagt en fast grunnvoll for dette nye Norge.

Vi har gitt folket en oppdragende, skapende og styrkende plan for dets liv i fremtiden og har satt opp nye nasjonale idealer og oppgaver for folket i samsnøve med tidens krav og med det folket vårt trenger og attrår.

Og endelig har Norge i dag igjen fått sin egen nasjonale regjering.

Og nå ønsker vi alle nordmenn, ja vi har full rett til å krøve, at enhver lojalt hjelper denne regjering med å løse våre nasjonale oppgaver og trygge og bygge dette nye Norge.

Hvor Harald Hårfagre samlet et rike, skal vi samle og føre et folk. Det er den oppgave som er lagt på den

1942

— 88 —

1 febr. nasjonale regjerings skuldre. Og vår største dikterprofets ord skal fortsatt mane oss:

«Norge var et rike, det skal bli et folk.»

Det er gjerningen som skal gjøres av Norges regjering nå. Og dette folk — normannafolket — skal ikke bare bli fritt. Det skal bli stort.

Det nye Norge leve!

Oslo 1 februar 1942.

Vidkun Quisling.

Utgiver: Byråsjef C. Lampe.

Grøndahl & Sons boktrykkeri. Oslo.